

**«Затверджую»**

Голова приймальної комісії

\_\_\_\_\_ *Шкіндер В.С.*

***Питання для іспиту з  
української мови та літератури  
для вступників  
(на основі повної загальної середньої освіти)***

Розглянуто і схвалено

Цикловою комісією загальноосвітніх дисциплін

Голова ЦК \_\_\_\_\_ Смаковська Є.І.

*Питання для співбесіди з української мови*  
*Фонетика. Графіка*

1. Звуки мови й звуки мовлення. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі.
2. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї.
3. Склад. Наголос. Основні правила переносу.
4. Уподібнення приголосних.
5. Спрощення в групах приголосних.
6. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків.
7. Основні випадки чергування у-в, і-й.

*Лексикологія. Фразеологія.*

1. Лексичне значення слова.
2. Однозначні та багатозначні слова. Пряме та переносне значення слова.
3. Синоніми. Антоніми. Омоніми.
4. Власне українська лексика. Слова іншомовного походження.
5. Загальноживані слова. Терміни. Професіоналізми.
6. Застарілі й нові слова.
7. Фразеологізми. Прислів'я і приказки, афоризми в українській мові.

*Будова слова. Словотвір*

1. Будова слова. Основа слова й закінчення.
2. Значущі частини слова.
3. Основні способи словотворення.
4. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників.
5. Складні слова. Способи їх творення.

*Морфологія*

1. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
2. Рід іменників. Іменники спільного роду.
3. Число іменників.
4. Відмінки іменників. Відміни іменників.
5. Відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.
6. Буква -а (-я), -у (-ю) в закінченнях іменників другої відміни.
7. Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
8. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні, присвійні.
9. Ступені порівняння якісних прикметників, способи їх творення.
10. Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
11. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, питальні, відносні, неозначені, заперечні.
12. Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
13. Розряди числівників за значенням: кількісні й порядкові.
14. Кількісні числівники, особливості їх відмінювання.
15. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.
16. Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
17. Форми дієслова.
18. Вид дієслова: доконаний і недоконаний. Творення видових форм.
19. Часи дієслів.
20. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий.
21. Словозміна дієслів I та II дієвідміни.
22. Дієприкметник як форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
23. Активні та пасивні дієприкметники.
24. Дієприкметниковий зворот.
25. Відмінювання дієприкметників.
26. Безособові форми на -но, -то.
27. Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

28. Дієприслівниковий зворот.
29. Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
30. Розряди прислівників за значенням : місця, часу, причини, мети, способу дії, міри і ступеня, ознаки.
31. Прийменник як службова частина мови.
32. Групи прийменників за походженням, за будовою.
33. Сполучник як службова частина мови.
34. Сурядні сполучники( єднальні, розділові, протиставні).
35. Підрядні сполучники (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні).
36. Частка як службова частина мови.
37. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.
38. Вигук як частина мови.
39. Групи вигуків за походженням. Значення вигуків.

### ***Синтаксис***

1. Словосполучення. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова.
2. Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні.
3. Види речень: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за складом граматичної основи, за будовою, за наявністю другорядних членів.
4. Просте двоскладне речення.
5. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Типи присудків.
6. Другорядні члени речення.
7. Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення.
8. Додаток.
9. Типи обставин за значенням.
10. Порівняльний зворот.
11. Односкладні речення. Типи односкладних речень.
12. Речення з однорідними членами. Узагальнюючі слова в реченнях з однорідними членами.
13. Речення зі звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення.
14. Речення з відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами).
15. Складне речення. Ознаки складного речення, засоби зв'язку простих речень у складному.
16. Типи складних речень за способом зв'язку: сполучникові й безсполучникові.
17. Складносурядні речення. Сполучники сурядності в складносурядному реченні.
18. Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення.
19. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, мети, допустові, порівняльні, причини, наслідкові, умовні).
20. Складнопідрядні речення з кількома підрядними,
21. Безсполучникове складне речення.
22. Складні речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку.
23. Пряма і непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора.
24. Цитата як різновид прямої мови.
25. Діалог.

### ***Стилістика***

1. Стилі мовлення, їх основні ознаки, функції.

### ***Орфографія***

1. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [є], [и], [о] в коренях слів.
2. Позначення м'якості приголосних на письмі буквами ь, я, ю, є, і.
3. Вживання сполучень йо,ьо.
4. Правила вживання м'якого знака.
5. Правила вживання апострофа.
6. Правопис великої букви.
7. Лапки у власних назвах.
8. Правопис слів іншомовного походження.

9. Основні правила переносу слів із рядка в рядок.
10. Написання складних слів разом і через дефіс.
11. Правопис складноскорочених слів.
12. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ.
13. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників.
14. Правопис **н** та **ни** у прикметниках і дієприкметниках.
15. Не з різними частинами мови.
16. Особливості написання числівників.
17. Написання разом, окремо та через дефіс прислівників, службових частин мови, вигуків.

### ***Пунктуація***

1. Розділові знаки в кінці речення.
2. Розділові знаки в простому й складному реченнях.

### ***Розвиток зв'язного мовлення***

1. Мовлення і спілкування.
2. Види мовленнєвої діяльності.
3. Монологічне і діалогічне мовлення.
4. Тема і основна думка.
5. Текст, поділ тексту на абзаци, мікротеми.
6. Типи мовлення.
7. Ділові папери: автобіографія, заява, розписка, доручення, звіт, протокол, бібліографія, анотація, службовий лист, акт.

## Питання для співбесіди з української літератури

1. Дати характеристику літературного процесу 70-90 років XIX ст.,
2. Розповісти про історію написання і прототипи повісті Івана Нечуй-Левицького «Кайдашева сім'я».
3. Іван Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я». Розкрити проблематику твору, дати характеристику персонажів повісті.
4. Що переважає в зображенні побуту Кайдашів - гумор чи сатира? Довести свою думку на прикладах.
5. Панас Мирний Роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». Тема, сюжет, історія написання роману.
6. Дати характеристику головного персонажа роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Чіпки Вареника.
7. Охарактеризувати жіночі образи роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (Мотрі, Галі, Христі, Явдохи).
8. Іван Карпенко-Карий П'єса «Хазяїн». Чому п'єса - соціально-сатирична комедія? Довести свою думку.
9. Назвати особливості образу Терентія Пузиря. В чому його типовість? (Іван Карпенко-Карий П'єса «Хазяїн»)
10. Розкрити багатогранність діяльності Івана Франка та його роль у розвитку української літератури.
11. Пояснити біблійну основу сюжету поеми Івана Франка «Мойсей», його актуальність для українського народу.
12. Прочитати напам'ять вірш Івана Франка.
13. Розкрити своєрідність композиції повісті Івана Франка «Перехресні стежки», пояснити назву твору.
14. Назвати основні сюжетні лінії повісті Івана Франка «Перехресні стежки».
15. Проблема вибору між особистим щастям і громадським обов'язком у повісті Івана Франка «Перехресні стежки». (образ Євгена Рафаловича)
16. «Украдене щастя» - найвидатніший сценічний твір Івана Франка. Розкрити сюжет драми, конфлікт у творі, проблематику.
17. Михайло Коцюбинський - видатний майстер новел. Розкрити зміст психологічних новел «Цвіт Яблуні», «Intermezzo»
18. Розкрити світобачення гуцулів, побут, звичаї, обряди в повісті Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків».
19. Л. Костенко. «Маруся Чурай». Показати трагічні картини минулого українського народу.
20. Проаналізувати образи Івана та Марічки (М. Коцюбинський «Тіні забутих предків») як втілення романтичної ідеї незнищенності кохання.
21. Над чим примусила тебе замислитись повість Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків»?
22. Розкрити основні віхи життєвого і творчого шляху геніальної дочки українського народу Лесі Українки.
23. У чому особливість жанру драми - феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки. Розкрити стисло зміст твору.
24. Дати характеристику образів Лукаша і Мавки із драми - феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки.
25. Людина і природа у драмі-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки.
26. Образы Степана й Оксани з драматичної поеми Лесі Українки «Бояриня». Розкрити проблематику твору.
27. Роль жінки в родині та суспільстві, які підіймає у своїй повісті «Людина» Ольга Кобилянська.
28. Прокоментуйте зміст новели «Камінний хрест» Василя Стефаника. У чому полягає трагедія переселення галицьких селян до Канади. Актуальність твору у наш час.
29. Степан Васильченко. Повість «Талант». Розкрити соціальний конфлікт між талановитими людьми з народу і можновладцями.
30. Історія створення, композиція, проблематика соціально-психологічного оповідання В. Винниченка «Солдатики».
31. Прочитайте напам'ять вірш В. Сосюри «Любів Україну».
32. Що таке літературна дискусія 1925-1928 років? Хто був її засновником?
33. Життєвий і творчий шлях Миколи Хвильового. У чому трагізм життєвої долі М. Хвильового?

34. Який літературний жанр започаткував Остап Вишня? У чому комічність життєвого шляху Остапа Вишні, про який йдеться у комедії «Моя автобіографія»?
35. В. Барка - яскравий представник українських письменників і поетів в еміграції. Роман «Жовтий князь» - книга пам'яті жертвам голодомору. У чому трагізм долі родини Катранників?
36. Проблема українізації в 20 -х роках у п'єсі Миколи Куліша «Мина Мазайло.»
37. У чому гострота « філологічного конфлікту» (п'єса Миколи Куліша «Мина Мазайло»)? Провести аналогії із сучасного життя.
38. Вклад О. Довженка в розвиток сучасної української літератури. Значення творчості письменника і кінорежисера.
39. Кіноповість « Україна в огні». Образи кіноповісті.
40. Автобіографічне кінооповідання « Зачарована Десна». Реальні і символічні образи твору.
41. Світове значення творчості Уласа Самчука. Роман «Марія» - художній документ трагедії селянської родини на Україні в умовах тоталітаризму.
42. Дайте характеристику образу Григорія Многогрішного з роману І.Багряного «Тигролови»,
43. За що полюбила Григорія вродлива і відважна Наталка Сірківна ? (роман І.Багряного «Тигролови»)
44. Покажіть зв'язок поколінь у романі О. Гончара « Собор».
45. Символом чого виступає в романі козацький собор? (О. Гончар «Собор»)
46. Кого і за що гнівно засуджує О. Гончар у своєму романі « Собор»?
47. Прокоментуйте рядки з вірша В. Симоненка « Лебеді материнства»  
Можна все на світі вибирати сину,  
Вибрати не можна тільки Батьківщину.
48. Історична основа твору Л. Костенко « Маруся Чурай»
49. Новеліст сучасності - Григорій Тютюнник. Аналіз новели « Три зозулі з поклоном».
50. Показати причинно - наслідковий зв'язок між духовною та екологічною катастрофою світу в поемі Івана Драча « Чорнобильська мадонна».